

Työ- ja elinkeinoministeriö

16.5.2014

PL32

00023 Valtioneuvosto

kuuleminen@tem.fi

Viite: TEM/11/08.04.01/2014

Mielipidepalaute Fennovoima Oy:n hakemuksesta valtioneuvoston 6.5.2010 periaatepäätöksen täydentämiseksi

Valtioneuvosto on hyväksynyt ja eduskunta vahvistanut vuonna 2010 Fennovoimalle periaatepäätöksen. Fennovoima hakee nyt täydennystä kyseiseen periaatepäätökseen. Tämän ei pitäisi olla mahdollista koska ydinenergiain lain mukaan valtioneuvoston hyväksymää periaatepäätöstä ei eduskunta voi muuttaa, ainoastaan hyväksyä tai hylätä sen. Menettely on juridisesti katsoen ennakkotapaus.

Fennovoiman hanke on vuoden 2010 myönnetyn periaatepäätöksen jälkeen muuttunut niin paljon, ettei silloin esitetyt tiedot ja perustelut ole enää päteviä. Sanan "täydentäminen" moni ymmärtää niin, että lupaa täydennetään esim. jonkun vaaditun selvityksen tuloksilla tms. Fennovoimalle hakemuksen täydentäminen näyttää olevan sama asia kuin hakemuksen muuttaminen merkittävilta osiltaan ihan uusiksi, joista alla hieman esimerkkejä:

PAP 2010: Laitostoimittaja joko ranskalainen Areva tai japanilainen Toshiba

NYT: Laitostoimittaja Venäjän valtion omistama ydinvoima- ja ydinaseyhtiö Rosatom

PAP 2010: Tavoitteena rakentaa 1800 MW:n voimala

NYT: Tavoitteena rakentaa 1200 MW:n voimala

PAP 2010: Tavoitteena tuotannon käynnistyminen 2016-2018

NYT: Tavoitteena tuotannon käynnistyminen 2024

PAP 2010: Osakkaana E.On 34% ja kotimaiset teollisuuden- ja kaupan alan yritykset sekä paikalliset sähköyhtiöt 66%

NYT: Rosatom 34% (mahdollisesti jopa 50%) ja kotimaiset n. 44% ja n.20 % vailla omistajaa.

PAP 2010: Hinta-arvio 4-6 Mrd 1800 MW:n laitos

NYT: Hinta-arvio 6,4 Mrd 1200 MW:n laitos (kauppahinta salattu Rosatomin sopimuksen jälkeen)

PAP 2010: Perusteluina esitetään energiaomavaraisuuden parantumista, riippuvuus Venäjän tuontisähköstä vähenee ja voidaan vastata kasvavaan sähkönkulutukseen.

NYT: Sähköstä tulossa alle 550 MW kotimaisille omistajille. Hankkeen suurin omistaja, rahoittaja, laitostoimittaja, ydinpolttoaineen toimittaja ja ydintekninen asiantuntija on Venäjän valtionkorporaatio Rosatom. Sähkönkulutus on tulevaisuudessa TEM:n laatimien skenaarioiden mukaan pienempi, kuin 2010 päätöstä tehdessä oletettiin.

PAP 2010: Pyrkimys päästä jopa 50% kotimaisuusasteeseen työllisyysvaikutuksissa

NYT: Fennovoiman toimitusjohtaja Juha Nurmen mukaan ei voida luvata mitään prosenttiosuuksia. Juha Miikkulainen on puolestaan todennut, että paikallinen työvoima tarkoittaa tässä kohdin samaa kuin eurooppalainen työvoima.

PAP 2010: Fennovoima väittää hallinnoivansa tarvitsemiaan maa- ja vesialueita Hanhikivenniemellä.

NYT: Fennovoima ei hallinnoi edelleenkään kaikkia tarvitsemiaan maa- eikä vesialueita. Yhtiö on jättänyt työ- ja elinkeinoministeriöön pakkolunastushakemuksen yli 100 ha:n alueista.

Tällainen ”muutoksilla täydennettävä” hakemus on ennakkotapaus. Siitä huolimatta voidaan olettaa, että viranomaistoiminta ja päätöksenteko ovat lainmukaista ja riippumatonta.

Päätöksenteko ydinennergialain tarkoittamalla tavalla riippumattomasti ja vapaan harkinnan mukaisesti joutuu koetukselle tässä tapauksessa. Valmistelut ovat alkaneet jo vuonna 2007, on tehty lukuisia taloudellisesti sitovia sopimuksia, laitossopimus on sitovasti tehty Rosatomin kanssa, valmistelutyöstä on kymmenien miljoonien kulut ja rakentamislupahakemuskin on jo valmisteilla.

Voidaanko/uskalletaanko tehdä riippumattomia päätöksiä?

Fennovoima on koko ajan vähätellyt hankkeen haittavaikutuksia ja niiden merkitystä ympäristölle ja alueen ihmisille. Yhtiön ei tunnusta hankkeensa aiheuttavan muita kuin myönteisiä vaikutuksia alueen ihmisiin ja heidän elinympäristöönsä.

Pyhäjoen kunta ei ole antanut kuntalaisilleen mahdollisuutta esittää mielipidettään hankkeesta luotettavalla ja vaalisalaisuuden suojaamalla tavalla, vaan on luottanut Fennovoiman itsensä teettämiin suppeisiin ja pieniin kyselytutkimuksiin.

"Hanhikiven luontotyyppien kartoitus osoittaa, että Hanhikiven alue on aivan omaa luokkaansa uhanalaisten luontotyyppien monipuolisuudessa. Lähes koko niemen alue on tällaisten luontotyyppien kattama. Tämän lisäksi koko niemi edustaa uhanalaisimpiin luontotyypeihimme kuuluvaa maankohoamisrannikon metsien kehityssarjat -luontotyyppiä."
– Pohjois-Pohjanmaan Ympäristökeskus 11/2009

Tämä lausunto pitää edelleen paikkaansa ja tällaisena me myös haluamme Hanhikivenniemen säilyttää.

Näiden ja monien muiden asioiden perusteella Fennovoiman hanke ei ole yhteiskunnan kokonaisedun mukainen. Uutta periaatelupaa valtioneuvoston 6.5.2010 periaatepäätöksen täydennyksenä ei tule myöntää.

Parhalahti 16.5.2014

Ari ja Hanne Tyybäkinoja

Reijo ja Anneli Liimatainen